

II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 12ης Νοεμβρίου 1986

σχετικά με τη χορήγηση δανείου FIM σε επιχείρηση που παράγει μεταλλικά νερά και γυάλινες φιάλες

(Το κείμενο στην γαλλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(87/194/EOK)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθηκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 93 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

Αφού, σύμφωνα με τις διατάξεις του εν λόγω άρθρου, κάλεσε τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους και έχοντας υπόψη τις παρατηρήσεις αυτές,

Εκτιμώντας ότι:

I

Η γαλλική κυβέρνηση κοινοποίησε στις 11 Νοεμβρίου 1985 στην Επιτροπή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 93 παράγραφος 3 σχέδιο για τη χορήγηση ενίσχυσης σε επιχείρηση που παράγει μεταλλικά νερά και γυάλινες φιάλες.

Το σχέδιο αυτό προβλέπει τη χορήγηση δανείου από το Ταμείο Βιομηχανικού Εκσυγχρονισμού (Fonds Industriel de Modernisation — FIM) ύψους 70 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων για επένδυση ποσού 266,5 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων που η δικαιούχος επιχείρηση πρόκειται να πραγματοποιήσει το 1985/86 με στόχο, κυρίως, τη διεύρυνση και την αυτοματοποίηση της παραγωγής της γυάλινων φιαλών και την αύξηση της παραγωγής των δύο εργοστασίων εμφιαλώσεως, πραγματοποιώντας παράλληλα οικονομίες ενέργειας και βελτιώνοντας τις συνθήκες εργασίας.

Με την απόφαση 85/378/EOK⁽¹⁾, η Επιτροπή διευκρίνισε στις γαλλικές αρχές ότι η χορήγηση δανείων από το FIM

(¹) ΕΕ αριθ. L 216 της 13. 8. 1985, σ. 12.

συνιστά ενισχύσεις κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1 και είχε εξαρτήσει τη χορήγηση των δανείων αυτών από την υποχρέωση να κοινοποιούνται όλες οι σημαντικές περιπτώσεις χορηγήσεων στο στάδιο σχεδίου τους.

Τα δάνεια αυτά είχαν χορηγηθεί στα τέλη του 1985, με επιτόκιο 8,75 % για ανώτατη διάρκεια δέκα ετών, και συνοδεύονταν από περίοδο χάριτος μέχρι δύο ετών. Αποσκοπούν στη στήριξη επενδύσεων που παρουσιάζουν καινοτόμο χαρακτήρα και ιδίως αυτών που προβλέπουν την εγκατάσταση μηχανημάτων και εξοπλισμού υψηλής τεχνολογίας, καθώς και την ανάπτυξη της μηχανοργάνωσης γραφείων και της βιοτεχνολογίας.

II

Μετά από εξέταση του σχεδίου ενισχύσεων στο πλαίσιο του άρθρου 93 παράγραφος 3, που πραγματοποιήθηκε βάσει αναλύσεως της αγοράς των σχετικών προϊόντων και λαμβανομένων υπόψη των πληροφοριών που δόθηκαν από τις γαλλικές αρχές, η Επιτροπή αποφάσισε στις 18 Δεκεμβρίου 1985 να κινήσει τη διαδικασία που προβλέπεται από το άρθρο 93 παράγραφος 2 έναντι της ενισχύσεως που συνιστά το δάνειο 70 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων του FIM στον εν λόγω παραγωγό μεταλλικών νερών και γυάλινων φιαλών, εξαιτίας των επιπτώσεων που έχει η ενίσχυση αυτή στις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών και στον ανταγωνισμό μεταξύ της ωφελούμενης επιχειρήσεως και των ανταγωνιστών της στην Κοινότητα.

Στο πλαίσιο της προαναφερόμενης διαδικασίας, η Επιτροπή κάλεσε τη γαλλική κυβέρνηση, καθώς και τα άλλα κράτη μέλη και τους τρίτους ενδιαφερόμενους πέραν των κρατών μελών, να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους.

Η γαλλική κυβέρνηση απάντησε, στις 2 Απριλίου 1986, στην επιστολή που της είχε απευθύνει η Επιτροπή στις 24 Δεκεμβρίου 1985 για να την ενημερώσει σχετικά με την κίνηση της διαδικασίας του άρθρου 93 παράγραφος 2.

Υποστήριξε κυρίως το ότι η χορήγηση του εν λόγω δανείου FIM δεν απειλεί τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών αλλά συμβάλλει στην ανάπτυξη δραστηριοτήτων κατά τρόπο σύμφωνο με το ευρωπαϊκό συμφέρον. Το δάνειο αυτό προορίζεται, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς, για τη χρηματοδότηση επενδύσεων που έχουν ως αντικείμενο την εφαρμογή καινοτόμων τεχνολογιών και την αυτοματοποίηση του συνόλου της διαδικασίας παραγωγής, καθώς και τη βελτίωση του ελέγχου της ποιότητας και της εξοικονόμησης ενέργειας.

Στο πλαίσιο της διαβούλευσης με τους λοιπούς ενδιαφερόμενους, οι κυβερνήσεις τριών κρατών μελών καθώς και μια ομοσπονδία του βιομηχανικού κλάδου κοινοποίησαν τις παρατηρήσεις τους στην Επιτροπή.

III

Το δάνειο FIM που προβλέπεται από τη γαλλική κυβέρνηση περιλαμβάνει στοιχεία ενισχύσεως κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1, λόγω του ότι θα επέτρεπε στη δικαιούχο επιχείρηση να αποφύγει, βασισόμενη σε κρατικούς πόρους, ένα μέρος του επενδυτικού κόστους που κανονικά όφειλε να αναλάβει.

Η παραγωγή και η κατανάλωση μεταλλικών νερών στην Κοινότητα σημείωσε αύξηση κατά 40 % περίπου στη διάρκεια της περιόδου 1975 έως 1984, ανερχόμενη από 63 εκατομμύρια εκατόλιτρα περίπου σε 88 εκατομμύρια εκατόλιτρα περίπου. Η αύξηση αυτή είναι λιγότερο ή περισσότερο έντονη ανάλογα με τα κράτη μέλη.

Η Γαλλία αποτελεί το μεγαλύτερο παραγωγό της Κοινότητας, με παραγωγή 33,8 εκατομμυρίων εκατολίτρων το 1983, ακολουθούμενη κατά σειρά από τη Γερμανία, την Ιταλία και το Βέλγιο.

Σε ορισμένα κράτη μέλη, η ετήσια παραγωγή ανά κάτοικο είναι ακόμη αρκετά ασθενής (ορισμένα λίτρα), εμφανίζει όμως τάση ταχείας αύξησης, ενώ στη Γαλλία και το Βέλγιο η εν λόγω παραγωγή ανέρχεται σε 55 λίτρα περίπου και στη Γερμανία σε 50 λίτρα.

Στη διάρκεια της ίδιας περιόδου, το ενδοκοινοτικό εμπόριο των νερών αυτών έχει πρακτικά διπλασιαστεί, ανερχόμενο από 289 000 τόνους σε 583 000 τόνους και φθάνοντας αξία 224,8 εκατομμυρίων ECU, αντιπροσωπεύει δε το 6,3 % της παραγωγής. Το 1984, οι γαλλικές εξαγωγές αντιπροσώπευαν το 73 % περίπου του συνολικού όγκου παραγωγής και περισσότερο από το 80 % της σχετικής αξίας, ενώ η γαλλική παραγωγή αντιστοιχεί σε λιγότερο από 40 % της παραγωγής στην Κοινότητα.

Το 90 % περίπου της παραγωγής και της εμπορίας των μεταλλικών νερών στη Γαλλία συγκεντρώνεται στα χέρια τεσσάρων σημαντικών βιομηχανικών ομίλων. Ο δικαιούχος του εν λόγω δανείου FIM είναι ο σημαντικότερος από τους ομίλους αυτούς και ο σημαντικότερος επίσης του σχετικού κλάδου στην Κοινότητα. Το μερίδιό του στην αγορά της Γαλλίας είναι 30 % περίπου για τα νερά χωρίς ανθρακικό

και υπερβαίνει το 50 % για τα νερά με ανθρακικό. Η επιχείρηση αυτή προσανατολίζεται σε μεγάλο βαθμό στην εξαγωγή της παραγωγής της τόσο προς τα άλλα κράτη μέλη όσο και προς τις τρίτες χώρες. Ο κύκλος εργασιών της, σε συνεχή πρόοδο, ανήλθε, σε 2 618 εκατομμύρια γαλλικά φράγκα για την πώληση μεταλλικών νερών το 1983/84 έναντι 2 344 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων το 1982/83.

Το 1983/84 πραγματοποιήθηκαν εισπράξεις ύψους 887 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων, από εξαγωγές και περισσότερο από το ήμισυ αυτών από πωλήσεις, προς άλλα κράτη μέλη, έναντι 738 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων που πραγματοποιήθηκαν το 1982/83.

Όσον αφορά το γυαλί συσκευασίας, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η παραγωγή γυάλινων φιαλών στην Κοινότητα μειώθηκε στη διάρκεια της δεκαετίας του 80 κυρίως λόγω της χρησιμοποίησης άλλων ανταγωνιστικών υλικών και των τιμών ενέργειας· κατά συνέπεια, αρκετά εργοστάσια έκλεισαν στα κράτη μέλη. Αντίθετα, στη Γαλλία η παραγωγή γυάλινων φιαλών αυξήθηκε κατά 8 % από το 1979 (Κοινότητα = - 5 %)· το 1983, η παραγωγή της γαλλικής βιομηχανίας ήταν η σημαντικότερη της Κοινότητας, και αντιπροσώπευε το 27 % της κοινοτικής παραγωγής. Η Γαλλία παραμένει πάντως καθαρός εισαγωγέας γυάλινων φιαλών.

Το γυαλί εξακολουθεί να αποτελεί το προτιμώμενο υλικό όσον αφορά τη συσκευασία ανθρακικών ποτών. Αντίθετα σε αρκετά κράτη μέλη περιλαμβανομένης της Γαλλίας, φαίνεται ότι το πλαστικό υπερισχύει στην αγορά των μεταλλικών νερών. Η τιμή συσκευασίας είναι ένα από τα καθοριστικά στοιχεία της τιμής κόστους των ποτών.

Δεδομένων των προαναφερομένων παρατηρήσεων, της καταστάσεως της σχετικής αγοράς και της θέσεως της εν λόγω επιχείρησης στην αγορά αυτή, οι ενισχύσεις που σχεδιάζει να χορηγήσει η γαλλική κυβέρνηση μπορούν να επηρεάσουν τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών και να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1 ευνοώντας την ενδιαφερόμενη επιχείρηση και τη γαλλική παραγωγή ποτών και γυαλιού συσκευασίας.

Όταν η οικονομική ενίσχυση ενός κράτους ενισχύει τη θέση ορισμένων επιχειρήσεων σε σχέση με άλλες που την ανταγωνίζονται μέσα στην Κοινότητα, η ενίσχυση αυτή πρέπει να θεωρείται ότι επηρεάζει αυτές τις άλλες επιχειρήσεις.

Το άρθρο 92 παράγραφος 1 προβλέπει κατ' αρχήν το ασυμβίβαστο με την κοινή αγορά των ενισχύσεων που εμφανίζουν τα χαρακτηριστικά που περιγράφει. Όσον αφορά τις παρεκκλίσεις από την αρχή αυτή, που προβλέπονται στο άρθρο 92 παράγραφος 2 είναι στη συγκεκριμένη περίπτωση ανεφάρμοστες, λαμβανομένων υπόψη της φύσεως και των στόχων των σχεδιαζόμενων ενισχύσεων.

Σύμφωνα με το άρθρο 92 παράγραφος 3, οι ενισχύσεις που μπορούν να θεωρηθούν ως συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά πρέπει να αξιολογούνται μέσα στο κοινοτικό πλαίσιο και όχι στο πλαίσιο ενός μόνο κράτους μέλους. Για τη διαφύλαξη της καλής λειτουργίας της κοινής αγοράς και για να ληφθούν υπόψη οι αρχές του άρθρου 3 στοιχείο στ) οι παρεκκλίσεις από την αρχή του άρθρου 92 παράγραφος 1 που προβλέπονται από την παράγραφο 3 του εν λόγω άρθρου πρέπει να ερμηνεύονται αυστηρά κατά την εξέταση κάθε καθεστώτος ενισχύσεων ή μεμονωμένου μέτρου ενισχύσεως.

Ειδικότερα, οι παρεκκλίσεις αυτές μπορούν να εφαρμοστούν μόνο εφόσον η Επιτροπή διαπιστώσει ότι μόνον η ελεύθερη λειτουργία των δυνάμεων της αγοράς, ελλείψει των ενισχύσεων, δεν θα επαρκούσε για να ωθήσει τους ενδεχόμενους δικαιούχους των ενισχύσεων να ενεργήσουν κατά τρόπο που να επιτυγχάνεται ένας από τους επιδιωκόμενους στόχους.

Η εφαρμογή των παρεκκλίσεων σε περιπτώσεις που δεν συμβάλλουν για την επίτευξη ενός τέτοιου στόχου ή στις περιπτώσεις που η ενίσχυση δεν είναι αναγκαία για το σκοπό αυτό, θα οδηγούσε στην παροχή αδικαιολόγητων πλεονεκτημάτων σε βιομηχανικούς κλάδους ή επιχειρήσεις ορισμένων κρατών μελών, η οικονομική κατάσταση των οποίων θα ενισχυόταν τεχνητά και θα επηρέαζε τους όρους των συναλλαγών μεταξύ κρατών μελών και θα νόθευε τον ανταγωνισμό χωρίς τούτο να δικαιολογείται κατά κανένα τρόπο από το κοινό συμφέρον που αναφέρεται στο άρθρο 92 παράγραφος 3.

Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, οι σχεδιαζόμενες ενισχύσεις δεν υπάγονται σε καμία από τις κατηγορίες παρεκκλίσεων που προβλέπονται στο άρθρο 92 παράγραφος 3. Πράγματι, όσον αφορά τις διατάξεις των στοιχείων α) και γ) της εν λόγω παραγράφου σχετικά με ενισχύσεις που διευκολύνουν την ανάπτυξη ορισμένων περιοχών, πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι οι περιοχές στις οποίες πραγματοποιούνται οι επενδύσεις δεν έχουν ασυνήθως χαμηλό βιοτικό επίπεδο και δεν παρουσιάζουν σοβαρή υποαπασχόληση κατά την έννοια της παρεκκλίσεως που προβλέπεται στο στοιχείο α).

Όσον αφορά την παρέκκλιση του στοιχείου γ), οι σχεδιαζόμενες από τη γαλλική κυβέρνηση ενισχύσεις δεν είναι τέτοιας φύσεως ώστε να διευκολύνουν την ανάπτυξη ορισμένων οικονομικών περιοχών, κατά την έννοια της διατάξεως αυτής.

Πράγματι, τα δάνεια FIM δεν χρησιμοποιούνται κατά κανόνα σε επιχειρήσεις που ασκούν δραστηριότητες σε οικονομικούς τομείς και σε περιφέρειες καθοριζόμενες εκ των προτέρων.

Δεν προορίζονται, συνεπώς, για την αντιμετώπιση περιφερειακών μειονεκτημάτων και, στη συγκεκριμένη περίπτωση, η γαλλική κυβέρνηση δεν έχει εξάλλου επικαλεστεί τέτοιου τύπου σκοπιμότητες για να δικαιολογήσει τη χορήγηση του δανείου 70 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων στην εν λόγω επιχείρηση.

Όσον αφορά τις παρεκκλίσεις του άρθρου 92 παράγραφος 3 στοιχείο β), είναι σαφές ότι οι εν λόγω ενισχύσεις δεν προορίζονται για την ενίσχυση σχεδίου κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος ούτε για την άρση σοβαρής διαταραχής της γαλλικής οικονομίας.

Τέλος, όσον αφορά την παρέκκλιση του άρθρου 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ) για ενισχύσεις που χορηγούνται προς διευκόλυνση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι το εν λόγω δάνειο FIM προορίζεται κυρίως για τον εκσυγχρονισμό και την επέκταση των εγκαταστάσεων παραγωγής. Τέτοιες επενδύσεις οι οποίες είναι αναγκαίες για να μπορέσει η δικαιού-

χος επιχείρηση να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά την αύξουσα ζήτηση για τα εν λόγω προϊόντα, πραγματοποιούνται κανονικά χωρίς να απαιτούνται κίνητρα με τη μορφή ενισχύσεων. Είναι εντελώς φυσικό και προς το συμφέρον του ίδιου του παραγωγού να χρησιμοποιεί τεχνικές μεθόδους και υλικά με τη μεγαλύτερη απόδοση, που επιτρέπουν μείωση των διαχειριστικών εξόδων, περιλαμβανομένης της κατανάλωσης ενέργειας.

Οι ανταγωνιστές της γαλλικής επιχείρησης αντιμετωπίζουν τα ίδια προβλήματα, χωρίς να μπορούν να τύχουν ενισχύσεων για να καλύψουν τμήμα του αναγκαίου για την επίλυσή τους κόστους. Αν γίνει αποδεκτή η χορήγηση του δανείου FIM 70 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων στο προαναφερόμενο γάλλο παραγωγό μεταλλικών νερών, τούτο θα σήμαινε ότι επιβάλλονται στους ανταγωνιστές του μειονεκτήματα, που θα ήταν δυνατόν να λάβουν τη μορφή αδικαιολόγητης μείωσης του όγκου των πωλήσεών τους.

Για τους λόγους αυτούς η Επιτροπή είχε κρίνει, με τις αποφάσεις 82/774/ΕΟΚ (1), 82/775/ΕΟΚ (2) και 82/776/ΕΟΚ (3), ότι οι σχεδιαζόμενες από τη βελγική κυβέρνηση ενισχύσεις για επενδύσεις εντελώς παρόμοιες που επρόκειτο να πραγματοποιηθούν από παραγωγούς μεταλλικών νερών και αναψυκτικών ποτών στο Βέλγιο, ήταν ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά και δεν έπρεπε, ως εκ τούτου, να χορηγηθούν. Η κατάσταση του εν λόγω τομέα δεν έχει παρουσιάσει αισθητή μεταβολή από τότε και η Επιτροπή πιστεύει ότι οφείλει να ακολουθήσει, στην παρούσα περίπτωση, το ίδιο σκεπτικό για τον εν λόγω τομέα.

Κατά συνέπεια, μια ενίσχυση για τον εκσυγχρονισμό και την επέκταση των σχετικών μονάδων παραγωγής δεν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις ανάπτυξης του εξεταζόμενου τομέα χωρίς να αλλοιώνονται οι όροι των συναλλαγών κατά τρόπο αντίθετο προς το κοινό συμφέρον, κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ),

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η χορήγηση δανείου FIM ποσού 70 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων, που συνιστά ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1, σε επιχείρηση παραγωγής γυάλινων φιαλών και μεταλλικών νερών, ανθρακούχων και μη ανθρακούχων, που κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή με επιστολή της 11ης Νοεμβρίου 1985, είναι ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά και η γαλλική κυβέρνηση δεν μπορεί να προβεί στην εφαρμογή της.

Άρθρο 2

Η Γαλλία λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθεί με την παρούσα απόφαση σε προθεσμία ενός μηνός από την κοινοποίηση αυτής και ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή μέσα στην ίδια προθεσμία.

(1) ΕΕ αριθ. L 323 της 19. 11. 1982, σ. 31.

(2) ΕΕ αριθ. L 323 της 19. 11. 1982, σ. 34.

(3) ΕΕ αριθ. L 323 της 19. 11. 1982, σ. 37.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Γαλλική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 12 Νοεμβρίου 1986.

Για την Επιτροπή

Peter SUTHERLAND

Μέλος της Επιτροπής
